

WZORNIK BOBOWSKIEJ KORONKI KLOCKOWEJ

Bobowska koronka klockowa jest unikatowym przykładem tradycji rękozdielniczych przekazywanych z pokolenia na pokolenie wśród członków bobowskiej społeczności lokalnej. Ojej wyjątkowości świadczy także charakterystyczne wzornictwo, stosowane przez kolejne pokolenia koronczarek zajmujących się wyróbe misternych, delikatnych i pełnych fantazji splotów, które wyróżniają się spośród innych koronek klockowych wykonywanych nie tylko w Polsce, ale i w Europie.

Pokoleniowy przekaz tradycji koronczarskich jest nie tylko wyrazem dbałości o niematerialne dziedzictwo kulturowe, ale jest także przejawem dobrze zorganizowanej i funkcjonującej pamięci środowiskowej. Bobowskie koronki wielokrotnie cieszyły się zainteresowaniem naukowców dokumentujących tradycje rękozdielnicze oraz artystów i projektantów, poszukujących w nich inspiracji dla swoich własnych dzieł.

Opracowanie WZORNIKA BOBOWSKIEJ KORONKI KLOCKOWEJ przyczyni się w sposób bezpośredni do upowszechniania tej wymagającej cierpliwości i skupienia pracy rąk, pozwoli także docenić wysiłki koronczarek na rzecz ocalenia od zapomnienia tradycji wyrobu koronek, która w Bobowej wykonywana jest nieprzerwanie od 1899 roku, kiedy to powstała jedna z pierwszych w Polsce Krajowa Szkoła Koronczarska. Od 1949 roku tradycje wytwarzania koronek były podtrzymywane przez zajmującą się ich sprzedażą Spółdzielnię Pracy Rękozdielca Ludowego i Artystycznego „Koronka – Bobowa”, dla której w systemie pracy chałupniczej pracowało wiele osób. Przyczyniło się to do wzrostu rozpoznawalności wzornictwa na rynkach krajowych i zagranicznych. Od ponad 20 lat w mieście organizowany jest Międzynarodowy Festiwal Koronki Klockowej, na który przyjeżdżają artyści i artystki rękozdiela z całego świata. Obecnie promocje wyrobów koronczarskich dba Stowarzyszenie Twórczości Regionalnej zrzeszające w swych szeregach najwybitniejsze twórczynie.

Wzornik zawiera 12 elementów tradycyjnych bobowskich wzorów, które do dzisiaj są wykonywane przez koronczarki. Ich zebranie było możliwe dzięki zaangażowaniu wielu twórcyń, które wykonują je w taki sam sposób, w jaki czyniły to ich poprzedniczki.

Najbardziej charakterystycznymi elementami bobowskich koronek klockowych, które są spotykane niemal w każdym z opisywanych wzorów są: płocienka, pikotka (lub warkoczyk z pikotką), siekanka, listki oraz girlandka. Wszystkie te elementy są od zawsze stosowane w bobowskich koronkach klockowych i są przykładem niezwykłego oraz oryginalnego wyczucia proporcji i estetyki.

DĘBÓWKI

Okrągły wzór, którego kompozycja oparta została na połączeniu płocienną taśmą trzech motywów zdobniczych. Środek jest wypełniony przez wzór ze splecionych warkoczyków z pikotkami. Są one okolone plastrami miodu, by na brzegach zyskać kształt liści dębu z biegnącymi przez sam ich środek listkami. Brzegi liści wykończone są girlandką.

W tradycji indoeuropejskiej dąb był drzewem, które było uważane za świętą. Wierzono w uzdrawiającą moc tego drzewa, a wywar z jego kory do dzisiaj stosowany jest jako środek leczniczy. W tradycji ludowej na liściach dębu wypiekano chleb, a kto go zjadł ten był silny.

Okrągła serweta o przeznaczeniu dekoracyjnym zarówno na stoły, jak i w formie obrazu oprawionego lub naciągniętego na obręcz. Wtedy może pełnić funkcję dekoracyjną w formie „łapacza snu” lub mandali.

A PATTERN BOOK OF TYPICAL FOR BOBOWA REGION BOBBIN LACES

A typical for Bobowa region bobbin lace is a unique example of handicraft traditions passed from one generation to another within the Bobowa local society. Another fact that proves its uniqueness are very characteristic for this region patterns used by the following generations of lace makers who are able to create those very intricate, delicate and imaginative stitches distinguished among other bobbin laces made not only in Poland but also in Europe.

Passing the lace traditions to the following generations does not only show care for the intangible cultural heritage but it is also manifestation of well-organized and well-functioning people's memory in the local environment. Typical for Bobowa region bobbin laces enjoyed great interest of scientists who documented the handicraft traditions. They were also popular among artists and designers looking for inspiration for their own designs.

Creating the pattern book of typical for Bobowa region bobbin laces will influence directly spreading this handicraft requiring patience and concentration of hand work. It will also cause that the lace makers' efforts to save this tradition from forgetting will be appreciated. Bobbin laces have been made in Bobowa continuously since 1899. This is when one of the first in Poland lace making school was founded in Bobowa. It was the National Bobbin Lace School. Since 1949 the bobbin lace traditions have been cultivated by the Labour and Folk Handicraft Workers' Cooperative "Koronka – Bobowa". It dealt with making and selling bobbin laces. A lot of people worked for the cooperative as homeworkers. As a result the typical for Bobowa lace patterns became more and more recognizable on the domestic and foreign markets. For over 20 years the International Festival of Bobbin Laces has been organised in the town of Bobowa. Handicraft artists from all the world come to this festival. Nowadays the Local Handicraft Association, whose members are the most prominent lace makers, takes care of the product promotion.

The pattern book of typical for Bobowa region bobbin laces includes 12 elements of traditional typical for Bobowa area patterns, which are still used by lace makers. Their collection was possible thanks to the engagement of many lace artists who make laces in the same way as their predecessors used to do it. The most characteristic stitches of typical for Bobowa region bobbin laces which are found in almost every of described patterns are: cloth stitch, picots (or braids with a picot), half stitch, leaves and garland. All the elements have been always used in typical for Bobowa region bobbin laces and are an example of unusual and original sense of proportion and aesthetics.

OAK TREES

A round pattern whose composition was based on combining three ornamental motifs with a cloth tape. The centre is filled with a pattern of intertwined braids with picots. They are surrounded by honeycombs in order to achieve the shape of oak leaves on the edges with running right through their centre small leaves. The edges of the leaves are finished with garland.

In Indo-European tradition an oak used to be considered a sacred tree. It was believed to have the healing power, and the decoction of its bark is still used as a medical remedy. In the folk tradition bread used to be baked on oak leaves and those who ate it were believed to be strong.

A round serviette of decorative use may serve as a table decoration as well as a framed or stretched picture. Then it may serve its decorative function as a "sleep catcher" or Mandala.

BOBOWSKA KORONKA KLOCKOWA

WZORNIK

DĘBÓWKI - OAK TREES

DĘBÓWKI

Ø 41 cm

ze zbioru wzorów Marii Wojtanowskiej

7 par

Nici Iniane 40x3

